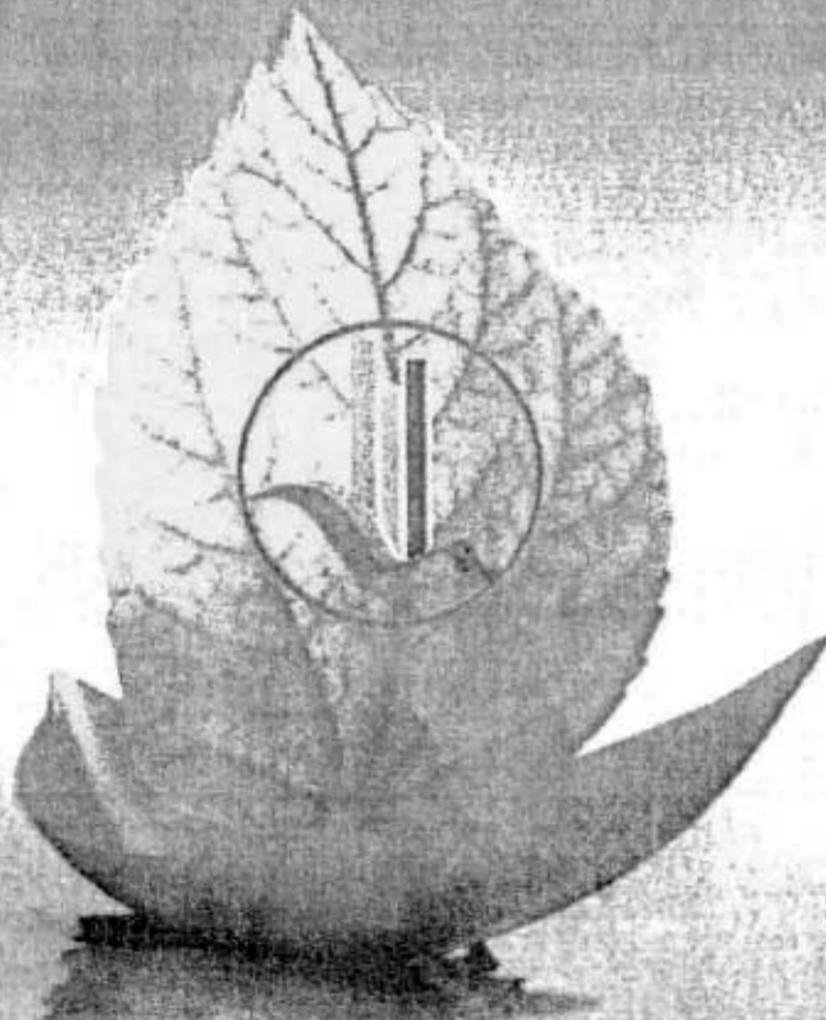

BENCHMARKING AND FINANCIAL AND
OPERATIONAL IMPROVEMENT PROGRAMME

Extinderea strategiei tarifare pana in anul 2020
pentru RAJA Constanta

Cuprins

1	Introducere	3
2	Principalele ipoteze folosite	3
2.1	<i>Evolutia consumului de apa si canalizare</i>	3
2.2	<i>Previziunea costurilor de exploatare</i>	3
2.3	<i>Rambursarea imprumuturilor</i>	4
3	Strategia de tarificare propusa	5
4	Analiza conditiilor BERD	6

1 Introducere

Scopul acestui studiu este de a previziona nivelul minim necesar al tarifelor pentru perioada 2014-2020 pentru a asigura o dezvoltare durabila a RAJA Constanta, pentru a asigura acoperirea costurilor de exploatare suplimentare ca urmare a implementarii proiectului POS Mediu si pentru a asigura rambursarea imprumuturilor de co-finantare contractate de la BERD.

Acest studiu a fost realizat luand in calcul urmatoarele informatii:

- Rezultatele financiare ale RAJA Constanta pe ultimii 2 ani;
- Impactul pe care il vor avea pe costurile din exploatare investitiile care vor fi realizate prin proiectul de investitii POS Mediu. Acestea fiind investitii pentru a asigura conformarea la cerintele de protectia mediului, vor duce la cresterea costurilor de exploatare.
- Cresterea de venituri ca urmare a cresterii gradului de conectare la servicii aferente implementarii proiectului de investitii POS Mediu.
- Graficul de rambursare al imprumuturilor de co-finantare contractate de la BERD precum si asigurarea conditionalitatilor financiare din contractul de imprumut.

2 Principalele ipoteze folosite

In realizarea studiului au fost folosite scenariile macroeconomice pentru Romania emise de catre Banca Europeana pentru Reconstructie si Dezvoltare (BERD)

2.1 Evolutia consumului de apa si canalizare

Evolutia cantitatilor facturate de apa si apa uzata au fost previzionate considerand urmatoarele ipoteze:

- Cresterea gradului de conectare la servicii de apa si canalizare ca urmare a implementarii proiectului de investitii POS Mediu;
- Scaderea consumului individual de apa pana in 2016 ca urmare a elasticitatii cantitatii in raport cu pretul;
- Scaderea cantitatii facturate de apa pluviala atata pentru populatie cat si pentru agenti economici;
- Scaderea cantitatii de apa si canalizare facturata pana in 2016 catre agenti economici si institutii;

Previziunea detaliata a cantitatii poate fi analizata in modelul financiar atasat (fisier Excel).

2.2 Previziunea costurilor de exploatare

Ipotezele folosite pentru proiectia categoriilor principale ale costurilor de operare pentru activitatea de apa si canalizare:

1). Costul Apei Brute:

- Va creste/descreste proportional cu evolutia productiei de apa luand in considerare nivelul pierderilor si nivelul consumului de apa;

- Pornind de la tariful actual al apei brute si luand in considerare o crestere reala a costurilor materialelor asa cum a fost prezentata in scenariul macroeconomic;
- 2). Costul materialelor, chimicalelor, etc:
- Va creste/descreste proportional cu evolutia productiei de apa/apa uzata luand in considerare nivelul pierderilor/infiltratiilor si nivelul consumului de apa/generarii de apa uzata;
  - Am luat in considerare o crestere reala a costurilor materialelor asa cum a fost prezentata in scenariul macroeconomic;
- 3). Costul electricitatii
- Va creste/descreste proportional cu evolutia productiei de apa/apa uzata luand in considerare nivelul pierderilor/infiltratiilor si nivelul consumului de apa/generarii de apa uzata;
  - Pornind de la tariful actual si luand in considerare o crestere reala a costurilor energiei asa cum a fost prezentata in scenariul macroeconomic;
  - Clasificate in 2 categorii:
    - Costurile ce tin de sistemele existente;
    - Costurile rezultate din implementarea masurilor;
- 4). Costul de Intretinere
- Am luat in considerare o crestere reala a costurilor de intretinere asa cum a fost prezentata in scenariul macroeconomic;
  - Clasificate in 2 categorii:
    - Costurile ce tin de sistemele existente;
    - Costurile rezultate din implementarea masurilor;
- 5). Alte Costuri
- Pornind de la costurile actuale din 2012 si luand in considerare o evolutie in termeni reali in conformitate cu scenariul macroeconomic.

Evolutia rezultata a costurilor de exploatare este prezentata in detaliu separate pe apa si canalizare in modelul financiar atasat (fisier Excel).

2.3 Rambursarea Imprumuturilor

In prezent RAJA Constanta are contractate doua imprumuturi de co-finantare de la BERD:

- 22.5 milioane Euro pentru co-finantarea proiectului POS Mediu;
- 8.6 milioane Euro pentru co-finantarea proiectului ISPA;

In realizarea strategiei de tarifare s-a luat in vederea generarea de resurse financiare pentru a asigura rambursarea imprumuturilor.

2.4 Venitul mediu al gospodariei

Institutul National de statistica furnizeaza doar informatii in ceea ce priveste venitul mediu pe gospodarii si cheltuielile gospodariilor la nivel national, dar nu extinde acest gen de studii la nivel regional, respectiv la nivel local.

Pentru a obtine o baza rezonabila in ceea ce priveste evaluarea suportabilitatii, am realizat o estimare a venitului mediu pe gospodarie pentru judetul Constanta atat la nivel urban cat si la nivel rural. Venitul mediu pe gospodarie pentru Judetul Constanta deriva din venitul mediu pe gospodarie la nivel national caruia i s-a aplicat un factor de corectie calculat ca

rata dintre salariul mediu la nivel national si salariul mediu in Judetul Constanta. Aceasta abordare este una relativ schematica, dar mai mult decat suficienta pentru evaluarea suportabilitatii.

3 Strategia de tarifare propusa

Ajustarile previzionate în planul tarifar pentru perioada 2014-2020 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Strategia de tarifare	Tarife actuale (RON/m ³) n	Ajustare de tarife in termeni reali*						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tarif apa	3.77	8.5%	12.0%	0.0%	10.0%	5.0%	5.0%	5.0%
Tarif canalizare	3.35	8.5%	15.0%	0.0%	10.0%	5.0%	5.0%	5.0%

* Ajustările în termeni reali nu includ inflația în perioada dintre ajustările tarifare și nici taxa pe valoare adăugată

Strategia de tarifare presupune ajustari ale tarifelor in fiecare an la data de 1 ianuarie atat cu inflatia cumulata pe ultimul an, cat si in termeni reali.

Tariful la datele respective va fi calculat conform urmatoarei formule:

$$\text{Tarif } n+i = \text{Tarif } n \times (1+a_{n+1}) \times (1+a_{n+2}) \times \dots \times (1+a_{n+i}) \times I_{n+i}$$

Unde:

Tarif n+i - tariful la data n+i

Tarif n - tariful actuale;

a n+1, a n+2 - ajustari in termeni reali a tarifului la datele n+1, n+2

a n+i - ajustari in termeni reali a tarifului la data n+i

I n+i - inflatia aferenta ajustarii n+i care se calculeaza conform urmatoarei formule:

$$I_{n+i} = \frac{\text{CPI} \times (1+\text{INF})^{m/12}}{\text{IPI}}$$

unde:

CPI - cel mai recent Indice al preturilor disponibil;

IPI - Indicele preturilor initial, de la luna noiembrie 2012;

INF - inflatia pentru perioada de 12 luni inainte de cel mai recent Indice al preturilor disponibil;

m - numarul de luni intre data celui mai recent indice de pret disponibil si data efectiva a noului tarif;

Indicele Preturilor - Indicele Preturilor de Consum publicat lunar de Comisia Nationala de Statistica a Romaniei.

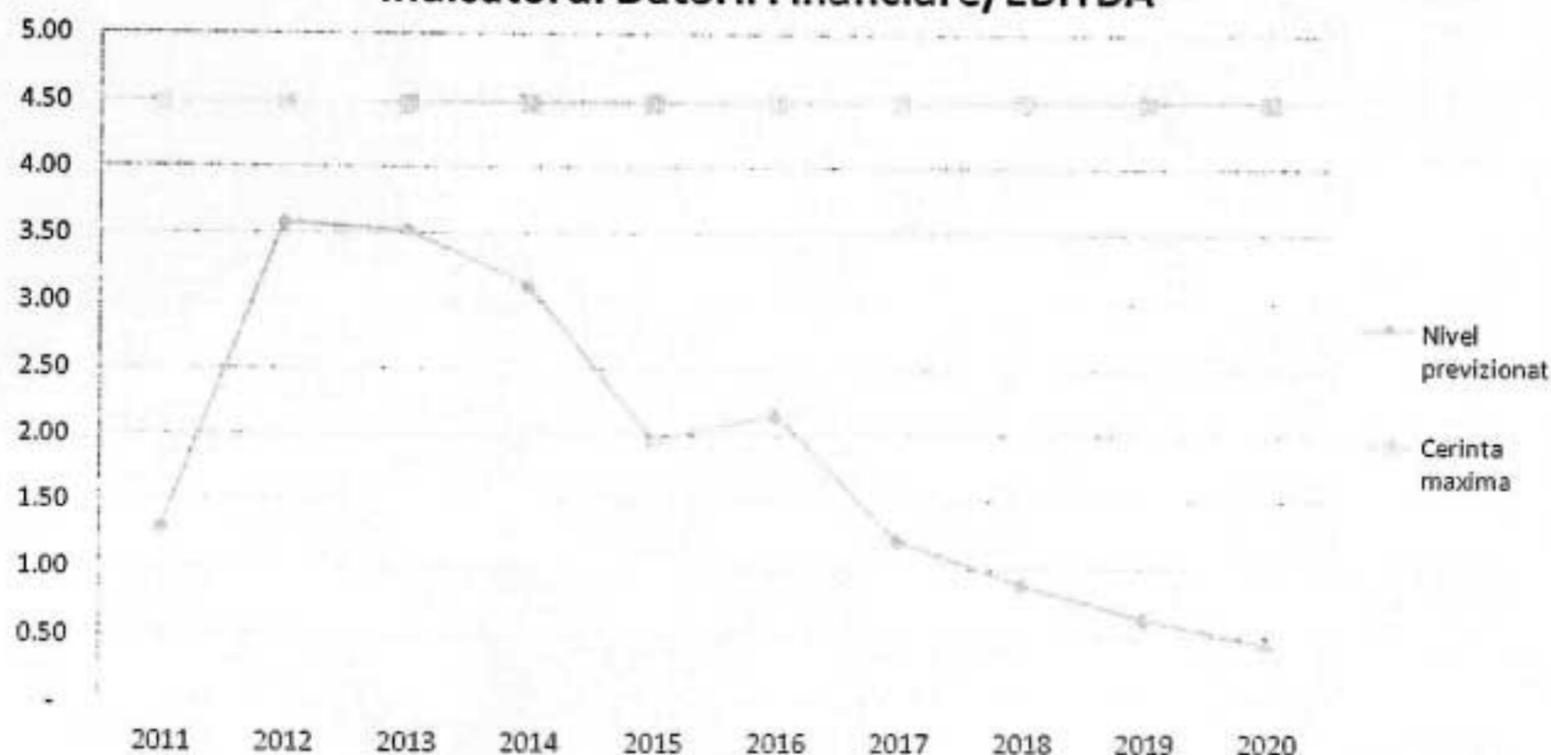
4 Analiza conditionalitatilor BERD

Strategia de tarificare propusa in capitolul anterior asigura o dezvoltare durabila a RAJA Constanta precum si indeplinirea conditionalitatilor financiare din contractul de imprumut cu BERD. Previziunea acestor indicatori este prezentata in graficele urmatoare:

Previziunea Gradului de Acoperire al Serviciului Datoriei

Indicatorul Datorii Financiare/EBITDA

Dupa cum se poate observa, indicatorul Gradul de Acoperire al Serviciului Datoriei inregistreaza valori mai mari decat 1.2 in totii ani de analiza iar indicatorul Datorii Financiare/EBITDA inregistreaza valori mai reduse decat 4.5 in totii ani de analiza asigurand astfel indeplinirea prevederilor din contractul de imprumut cu BERD.